

ສາຣບັ້ງ

สารบัญภาพ	(9)
สารบัญตาราง	(10)
คำนำ	(11)
บทที่ 1 คำจำกัดความของการแปล และคุณสมบัติของผู้แปล	1
กิจกรรมก่อนเข้าสู่บทเรียน	1
1.1 คำจำกัดความของการแปล	2
1.2 คุณสมบัติของผู้แปล	5
1.2.1 มีความรู้ความเข้าใจในการใช้ภาษา	5
1.2.2 มีความสามารถในการถ่ายทอดความหมายสู่ฉบับแปล	7
1.2.3 มีพื้นความรู้ในเรื่องที่แปลและมีทักษะในการสืบค้นข้อมูล	8
1.2.4 มีทักษะในการใช้เทคโนโลยี	10
1.2.5 มีใจรักในการทำงานแปล	12
1.2.6 มีจรรยาบรรณของผู้แปล	13
กิจกรรมท้ายบทเรียน	15
บทที่ 2 กระบวนการแปล	16
กิจกรรมก่อนเข้าสู่บทเรียน	16
2.1 การศึกษาต้นฉบับ	18
2.2 การตีความและถ่ายทอดความหมายจากต้นฉบับมาสู่ฉบับแปล	19
2.3 การขัดเกลางานแปล	21
2.4 การตรวจสอบคุณภาพงานแปล	22
กิจกรรมท้ายบทเรียน	25

บทที่ 3	โครงสร้างทางไวยากรณ์ที่ส่งผลต่อการแปลอังกฤษ-ไทย	27
	กิจกรรมก่อนเข้าสู่บทเรียน	27
	3.1 การถ่ายทอดความหมายโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างภาษา	28
	3.2 ประเด็นทางโครงสร้างที่แตกต่างระหว่างภาษาอังกฤษและภาษาไทย	29
	3.2.1 การใช้ประธานว่าง	29
	3.2.2 การใช้โครงสร้างกรรมวาจกหรือประโยคกรรม	30
	3.2.3 การถ่ายทอดความหมายของเครื่องหมายวรรคตอนในภาษาไทย	36
	3.3 การถ่ายทอดตัวอักษรและการทับศัพท์	42
	กิจกรรมท้ายบทเรียน	50
บทที่ 4	ทรัพยากรการแปล	51
	กิจกรรมก่อนเข้าสู่บทเรียน	51
	4.1 พจนานุกรม	52
	4.1.1 พจนานุกรมภาษาอังกฤษ-อังกฤษ	53
	4.1.2 พจนานุกรมภาษาอังกฤษ-ไทย	54
	4.1.3 พจนานุกรมภาษาไทย	55
	4.1.4 พจนานุกรมรวบรวมคำศัพท์	56
	4.1.5 พจนานุกรมศัพท์บัญญัติ	59
	4.1.6 พจนานุกรมภาพ	61
	4.2 คลังข้อมูลภาษา	62
	4.3 โปรแกรมช่วยแปล (Computer-Assisted Translation Tools: CAT Tools)	68
	4.3.1 องค์ประกอบพื้นฐานในโปรแกรมช่วยแปล	71
	4.3.1.1 โปรเจกต์ (Project)	71
	4.3.1.2 การแบ่งส่วนข้อความสำหรับการแปล (Segmentation)	72
	4.3.1.3 หน่วยความจำการแปล (Translation Memory: TM)	73
	4.3.1.4 อภิธานศัพท์ (Glossary หรือ Term Base: TB)	74
	4.3.2 ประโยชน์ของโปรแกรมช่วยแปล	75
	4.3.3 ข้อควรระวังในการใช้โปรแกรมช่วยแปล	76

4.4	การจัดทำอภิธานศัพท์ด้วยตนเอง	79
4.4.1	การจัดทำบัตรคำศัพท์หรือสมุดคำศัพท์	80
4.4.2	การทำอภิธานศัพท์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์	81
4.4.3	การทำอภิธานศัพท์โดยการใช้โปรแกรมประมวลคำศัพท์	82
	กิจกรรมท้ายบทเรียน	85
บทที่ 5	การแปลตัวบทประเภทให้ข้อมูล	86
	กิจกรรมก่อนเข้าสู่บทเรียน	86
5.1	การแปลข่าว	87
5.1.1	องค์ประกอบของข่าว	90
5.1.1.1	พาดหัวข่าว	90
5.1.1.2	ความนำ	98
5.1.1.3	เนื้อข่าว	100
5.2	การแปลงานสารคดี	104
5.2.1	สารคดีชีวประวัติ และอัตชีวประวัติ	105
5.2.2	สารคดีวิชาการ	108
5.2.3	สารคดีประเภทบทความ	112
5.3	การแปลงานวิชาการ	115
5.4	แนวทางการแปลคำศัพท์เฉพาะด้าน	119
	กิจกรรมท้ายบทเรียน	124
บทที่ 6	การปรับบทแปลและการเรียบเรียงบทแปล	125
	กิจกรรมก่อนเข้าสู่บทเรียน	125
6.1	การปรับบทแปลในระดับคำ	126
6.1.1	การแปลโดยใช้คำที่มีความหมายกว้างกว่าคำในต้นฉบับ	128
6.1.2	การแปลโดยใช้คำทับศัพท์ หรือการใช้คำทับศัพท์พร้อมคำอธิบาย	129
6.1.2.1	การเติมคำจากกลุ่มข้างหน้าคำแปล	130
6.1.2.2	การเติมข้อความเพื่ออธิบายคำหรือสำนวน	131
6.1.2.3	การใส่เชิงอรรถ	133

สารบัญ

ภาพ 1	คุณสมบัติของผู้แปล	5
ภาพ 2	กระบวนการแปล	20
ภาพ 3	ตัวอย่างหน้าจอการใช้งานคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ ในการสืบค้นคำว่า “แปล”	64
ภาพ 4	ตัวอย่างหน้าจอการใช้งานคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ ในการแสดงผลข้อมูล ตัวบทต้นทางของคำว่า “แปล”	65
ภาพ 5	ตัวอย่างการใช้งานคลังข้อมูล English–Thai Parallel Concordance โดยการค้นหาคำว่า “province”	66
ภาพ 6	ตัวอย่างการใช้งานคลังข้อมูล English–Thai Parallel Concordance แสดงผลการค้นหาคำว่า “province”	66
ภาพ 7	ตัวอย่างการใช้งานคลังข้อมูล English–Thai Parallel Concordance โดยการค้นหาคำว่า “province” และ “แวนแคว้น”	67
ภาพ 8	ตัวอย่างการใช้งานคลังข้อมูล English–Thai Parallel Concordance แสดงผลการค้นหาคำว่า “province” และ “แวนแคว้น”	67
ภาพ 9	หน้าจอการทำงานของโปรแกรม Memsource	72
ภาพ 10	หน้าจอโปรแกรม AntConc แสดงรายการคำตามลำดับความถี่และแสดงข้อมูล ความถี่ที่ปรากฏ	83
ภาพ 11	รูปแบบการเขียนข่าวแบบพีระมิดหัวกลับ	90
ภาพ 12	มีดหวด (machete)	140

สารบัญตาราง

ตาราง 1 ข้อเสนอแนะจากบรรณาธิการ	24
ตาราง 2 ตัวอย่างตารางอภิธานศัพท์	81
ตาราง 3 การนำเสนอข่าวผ่านโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และอินเทอร์เน็ต	88